

Sufism Del 1

Av Abdurrahman Murad

Beskrivning: En kort genomgång av hur sufism skiljer sig från och motsäger islams lärdomar. Denna första del definierar sufism, nämner dess ursprung och hur den skiljer sig från islam i begreppet tro på Gud, tro på Profeten Muhammed (må Guds välsignelse och barmhärtighet vara över honom) och tro på himmel och helvete.

Introduktion

Oavsett om det är från en dokumentär på TV eller en vackert designad webbplats har de flesta hört något om "sufier" och "sufism" - TV-program har sänts, talkshowvärdar har nämnt dem och politiker visar ett starkt intresse för denna grupp... man behöver bara skriva ordet "sufi" på vilken sökmotor som helst för att överväldigas av de videor och bilder som finns tillgängliga. På nätet kan man se bilder och videor av sufimystiker och äldre som dansar i rytmiska former till bakgrunden av livliga melodier. Störande bilder av mystiska sufistiska äldre som sticker knivar i sina huvuden eller utsätter sig för olika former av tortyr är också alltför vanliga. En person som är intresserad av islam kan få en felaktig bild av islam och muslimer, eftersom "sufier" och "sufism" för västerlänningen bara är ett synonym för islam och muslim.

Den fråga som uppstår är: är de verkligen muslimer, och praktiserar de

islam? Innan jag drar förhastade slutsatser måste jag nämna att det finns många webbplatser, artiklar och böcker som har skrivits och sammanställts, men de flesta talar om sufism på ett känslomässigt sätt, vilket får en att tro att de är opartiska. I detta ödmjuka försök försöker jag skriva om "sufism" på ett informativt sätt, långt ifrån alla fördomar.

Även om de är en liten minoritet kan sufier hittas i många länder, muslimska och icke-muslimska. Men till skillnad från tron att sufism är en enda "grupp" är sufism indelad i "ordnar" – var och en skiljer sig från den andra vad gäller tro och praktik. Vissa grupper är större än andra, och andra har gått till vila med tidens gång. Bland de överlevande grupperna idag finns Tijaniyyaorden, Naqshbandiyyaorden, Qadiriyyaorden och Shadhaliyyaorden.

Sufismens ursprung

I sin tidigaste form betonade sufistiska lärdomar att en individ bör ge mer vikt åt de andliga aspekterna av islam – ett resultat av att många tappat sikten på detta höga mål med islam. Efter en tid introducerade dock ökända sufistiska äldre praktiker som var främmande för islam och som välkomnades av dess anhängare. Bland de introducerade praktikerna fanns dans, musicerande och till och med konsumtion av hasch.

Lärde mannen Ibn al-Jawzi skrev i sin bok *Talbis Iblis* om ursprunget till det namn som denna grupp använder och sade: "De kallas med detta namn i relation till den förste person som ägnade sitt liv åt dyrkan runt Ka'ban, vars namn var Sufah."

Enligt detta kallade de som ville efterlikna honom sig själva "sufier".

Ibn al-Jawzi nämner också en annan anledning och sade: "De bar ullkläder." Ull heter på arabiska *soof*, och ullkläder var tecknet på en asket under den tiden, eftersom ull var den billigaste formen av kläder och var mycket sträv mot huden – kort sagt var det en symbol för asketism. I vilket fall som helst fanns inte ordet sufi vid Profeten Muhammeds och hans följeslagares tid, utan dök först upp runt 200 Hijra (200 år efter Profetens migration från Mekka till Medina).

Den välkände lärde Ibn Taymiyya nämner att sufismens första framträdande skedde i Basra, Irak, där en del människor gick till ytterligheter i dyrkan och i att undvika det världsliga livet, vilket inte sågs på andra håll.[1]

Vad är sufism?

Sufism är en serie begrepp och praktiker som sträcker sig från fattigdom, avskildhet, bedrägeri, att beröva själen, sång och dans - och baseras på en blandning av många olika religioner och filosofier som grekiska filosofier, zoroastrism, buddhism, hinduism samt islam. Det kallas ofta av sufier själva eller av orientalister för "islamisk mystik", för att ge intrycket att islam är antingen helt eller delvis en dogmatisk religion med en uppsättning meningslösa ritualer. Sufismens (eller tasawwufens) sanna natur motsätter sig vad en muslim ska tro på, vilket kommer att förklaras vidare när jag nämner sufistiska övertygelser i allmänhet.

En muslims egenskaper

En muslim hänvisar alltid tillbaka till Koranen och Profeten Muhammeds berättelser, må Guds välsignelse och barmhärtighet vara över honom, kallad Sunnan, i religiösa frågor. Gud berättar för oss i Koranen:

"Det tillkommer inte en troende man eller en troende kvinna, när Gud och Hans sändebud har beslutat en sak, att ha något val i sin angelägenhet. Den som lyder Gud och Hans sändebud har sannerligen farit vilse i ett uppenbart fel." (Koranen 33:36)

Profeten Muhammed betonade vikten av att följa Koranen och Sunnan och faran i att introducera innovationer i islam. Det är känt att Profeten sade: *"Den som utför en gärning som inte är i enlighet med mina befallningar (dvs. islamisk lag), ska den förkastas."* (Saheeh Muslim)

Ibn Mas'ud (en följeslagare till Profeten), må Gud vara nöjd med honom, sade:

"Guds sändebud, må Guds välsignelse och barmhärtighet vara över honom, drog en rak linje på marken med sin hand, sedan sade han: 'Detta är Guds raka väg.' Sedan drog han en (kort) linje på vardera sidan av den raka linjen och sade: 'Dessa (korta) linjer - varje en har en djinn som inbjuder folk till den.'" Sedan reciterade han versen (i Koranen):

"Och detta är Min väg, rak. Följ den alltså, och följ inte (andra) vägar, ty de leder er bort från Min väg." (Koranen 6:153)

Autentisk: Återberättad av Ahmad och al-Nasa'i.

En muslim är därför skyldig att lyda Gud och Hans sändebud. Detta är den högsta auktoriteten i islam. Man ska inte blint följa religiösa ledare -

snarare är vi som människor skyldiga att använda de förmågor Gud gett oss, att tänka och resonera. Sufism å andra sidan är en bindande orden som berövar en fri tanke och personligt omdöme och sätter en i ordens shejkhns nåde... Som en del sufistiska äldre har sagt: "Man måste vara med sin shejkh som en död person är när han tvättas" – dvs. man ska inte argumentera, eller motsätta sig shejkhens åsikt och måste visa total lydnad och underkastelse till honom.

Sanna muslimer är nöjda med namnet "muslim" som Gud den Allsmäktige gett dem, som Han säger:

"Han har valt er (att följa Hans religion) och har inte lagt någon svårighet på er i religionen, er faders Abrahams religion. Han namngav er 'muslimer' både förut (i de föregående gudomliga skrifterna) och i denna bok."
(Koranen 22:78)

Sufier kan insistera på att de är muslimer, men samtidigt insisterar en del på att identifiera sig som sufier snarare än muslimer.

Islamiska övertygelser i korthet: Tro på Gud

Kort sagt tror en muslim på Guds unikheter. Han har ingen partner – ingen är som Honom. Gud den Allsmäktige säger:

"Det finns ingenting som liknar Honom[2] och Han är den Allhörande och den Allseende." (Koranen 42:11)

Gud är åtskild från Sin skapelse och inte en del av den. Han är Skaparen, och allt annat är Hans skapelse.

Sufier håller ett antal övertygelser i relation till Gud den Allsmäktige – bland dessa övertygelser är följande:

a) Al-Hulul: Denna övertygelse betecknar att Gud den Allsmäktige bor i Sin skapelse.

b) Al-Ittihad: Denna övertygelse betecknar att Gud den Allsmäktige och skapelsen är en förenad närvaro.

c) Wahdat al-Wujud: Denna övertygelse betecknar att man inte ska skilja mellan Skaparen och skapelsen, eftersom både skapelsen och Skaparen är ett enda väsen.

Mansur al-Hallaj, en figur som sufier vördar mycket, sade: "Jag är Han som

jag älskar”, utbrast han, ”Han som jag älskar är jag – vi är två själar som bor i en kropp. Om du ser mig ser du Honom och om du ser Honom ser du mig.”[3]

Muhy al-Din Ibn Arabi, en annan vördad figur inom sufism, var ökad för sina uttalanden: ”Det som är under min klädnad är ingen annan än Gud”, ”Slaven är Herren och Herren är en slav.”[4]

Dessa ovanstående övertygelser motsäger starkt den muslimska tron på Guds enhet, eftersom islam är en strikt monoteism. Dessa kardinala sufistiska läror ligger inte långt från en del kristna övertygelser eller den hinduistiska tron på reinkarnation. S. R. Sharda sade i sin bok *Sufi Thought*: ”Sufistisk litteratur från perioden efter Timur visar en betydande förändring i tankens innehåll. Den är panteistisk. Efter att den muslimska ortodoxins makt föll i Indiens centrum i ungefär ett sekel, på grund av Timurs invasion, befriades sufism från den muslimska ortodoxins kontroll och umgicks med hinduistiska helgon, som påverkade dem i häpnadsväckande grad. Sufierna antog monism och hustrutrogen hängivenhet från den vaishnavistiska vedantaskolan och Bhakti och yogiska praktiker från den vaishnavistiska vedantaskolan. Vid den tidpunkten hade populariteten av vedantisk panteism bland sufierna nått sin höjdpunkt.”

Tro på Guds profet

En muslim tror att Profeten Muhammed var Guds siste profet och sändebud. Han var inte gudomlig, och han ska inte dyrkas – men han ska lyda, och ingen kan dyrka Gud utom på ett sätt som har sanktioherats av Profeten Muhammed.

Sufiordnar håller ett brett spektrum av övertygelser i relation till Profeten Muhammed. Bland dem finns de som tror att han var okunnig om den kunskap som sufistiska äldre besitter. Al-Bustami, en sufistisk shejkh, sade: ”Vi har inträtt i ett kunskapens hav vid vars strand profeterna och sändebuden stod.”

Andra sufier tillskriver en viss sorts gudomlighet till Profeten och säger att all skapelse skapades från Profeten Muhammeds ”ljus”. En del tror till och med att han var den förste av skapelsen och att han vilar på Guds tron – vilket är Ibn Arabis övertygelse och andras sufier som kom efter honom.

Tro på himmel och helvete

Kort sagt tror muslimer att både helvetet och himlen existerar nu och är två verkliga boningar. Helvetet är där en syndig person kommer att straffas och himlen är där en from person kommer att belönas.

Sufier tror i allmänhet att man inte bör be Gud om att ge dem paradiset – de hävdar till och med att Waliyyen (väktaren) inte bör söka det, eftersom det är ett tecken på ens brist på intellekt. För dem har ”paradiset” en immateriell innebörd, vilket är att ta emot kunskap om det dolda från Gud och att förälska sig i Honom.

Vad gäller helvetet tror en sufi att man inte bör försöka fly från det. Enligt dem ska en sann sufi inte vara rädd för elden. En del tror till och med att om en sufistisk äldre spottade på elden, skulle den slockna, som Abu Yazid al-Bustami påstod.

Fotnoter:

[1] *Al-Fatawa* (11/6)

[2] Det finns ingen likhet whatsoever mellan Skaparen och Hans skapelse i väsen, i egenskaper eller i gärning.

[3] *Al-Tawasin* av Al-Hallaj

[4] *Al-Futuhāt al-Makkiyya & Al-Futuhāt*

[\(Del 1 av 2\)](#) [\(Del 2 av 2\)](#)